

Silvolde 21 oktober 2021

Aan de leden van de gemeenteraad Oude-IJssel
Postbus 42
7080 AA Gendringen

Mondhygiënist op het consultatiebureau

Graag stel ik mij kort aan u voor. Mijn werkzaamheden bestaan onder andere het vanuit Silvolde uit het verlenen van mondzorg in de onze regio en daarbuiten. Ik ben lid van het Regionaal Overleg Mondzorg Achterhoek (ROMA) als kaderlid van de Ned. Ver. Mondhygiënist (NVM) en namens ROMA schrijf ik u het volgende:

Beschrijving van de situatie van de tanden bij kinderen

In Nederland heeft een kwart van de vijfjarigen een of meer gaatjes (cariës) in het melkgebit, waarbij er een significant verschil is tussen de kinderen met een lage sociaaleconomische status (SES) en met een hoge SES, in het nadeel van de kinderen afkomstig uit lage SES gezinnen (1). Een moeilijk bereikbare groep. Ongeveer 10% van de kinderen onder de vijf jaar lijdt naar schatting aan ernstige cariës (dmft $\geq$ 6). Cariës bij kinderen kan leiden tot pijn (2) en complicaties zoals sepsis (3) en kan negatieve gevolgen hebben voor de algemene gezondheid, lichaamsgewicht en groei, kwaliteit van leven, sociaal functioneren, spraakvermogen en schoolprestaties (4-8). Cariës heeft niet alleen effect op de kinderen zelf, maar ook op het gezin en de samenleving (9). In 2019 bezocht slechts 44% van de 2-3 jarigen de tandarts of mondhygiënist. 15% van de 4-17 jarigen bezocht de tandarts in OIJ niet! In sommige dorpen (Terborg- Silvolde) is dit percentage nog hoger terwijl daar de meeste tandartsen in de gemeente zijn. Silvolde-Terborg zijn lage SES wijken. Het gebruik van GGZ is daar ook heel hoog. Het voorkomen van chronische ziekte is daar ook heel hoog, ook in Ulft- Etten. (Bron: Waarstaatjegemeente.nl). Het bezoek aan het consultatiebureau is 98%.

Cariës kan grotendeels voorkomen worden omdat de oorzaken ervan bekend zijn. Goede mondgezondheid is afhankelijk van gedrag zoals twee keer per dag tandenpoetsen met fluoride tandpasta en het hanteren van een simpel eet- en drinkpatroon (maximaal 7x per dag) (11-12). In de preventieve tandheelkunde was het belang van tandheelkundige advisering aan ouders van zeer jonge kinderen hieromtrent onomstreden (16) en is nu opgenomen in Europese en ook het landelijke protocol (23). In Doetinchem is de motie om mondhygiënist op het consultatiebureau te stationeren aangenomen (zie bijlage).

Tandheelkundige advisering aan en training van ouders is een essentieel onderdeel van het programma Non Operative Caries Treatment Program (NOCTP) (13). Dit programma wordt uitgevoerd door mondzorgprofessionals en is bestemd voor kinderen vanaf de leeftijd van 6 maanden. De methode is ontwikkeld in Denemarken en daarna ook internationaal succesvol toegepast (14-15) met een reductie van 70%.

Doel pilot voor tandheelkundige zorg bij kinderen

1. Bewustwording: Door mondhygiënist aan te laten sluiten bij b.v Yunio consultatiebureau, wordt de (gratis) mondzorg systematisch onder de aandacht gebracht bij alle ouders van kinderen vanaf 1½ jaar.
2. Gedrag: Door de mondzorgexperts aan te laten sluiten bij het consult van de consultatiebureauarts en -verpleegkundige, wordt het belang van goede mondzorg benadrukt. De consultatiebureauarts en -verpleegkundige geven de gebruikelijke voorlichting en aansluitend kijkt de mondhygiënist ook in de mond van het kind. Het poetsen wordt op speelse manier voorgedaan. De moeder oefent dit, nadat

het is voorgedaan, bij het kind in bijzijn van de mondhygiënist. Wanneer een praktijkbezoek nodig is, wordt dit met ouders besproken en wordt het kind verwezen naar een laagdrempelige praktijk.

3. Empowerment van ouder(s): Door de inzet van 'Uitbinker' getrainde mondhygiënisten, is de kans groot dat aan tandenpoets gerelateerde opvoedvaardigheden van ouders worden versterkt. Dit vergroot de kans op tweemaal dagelijks poetsen met fluoridetandpasta en een reductie van tandplak. De Uitblinkers interventie is een gespreksmethodiek voor mondzorgverleners, ontworpen voor ouders van twee- tot vierjarige kinderen. Er wordt gebruik gemaakt van effectieve gesprekstechnieken uit de gezondheidspsychologie waarbij barrières die ouders ervaren worden geïdentificeerd bij het tandenpoetsen en het gezamenlijk bespreken van een aanpak om deze barrières weg te nemen. De interventie biedt een toolkit met kaarten en een script ter ondersteuning van de gespreksmethodiek. De Uitblinkers-interventie is ontwikkeld door een werkgroep van deskundigen op het gebied van kindertandheelkunde, public health, ontwikkelingspsychologie en gedragstherapie (De Jong-Lenters, 2016, 2018; Duijster, 2015).

Het voorstel

Graag zou ik in de gelegenheid gesteld worden om in de commissie Maatschappelijke ontwikkeling, de situatie omtrent de mondzorg bij kinderen in de gemeente verder toe te lichten en mijn voorstel voor een pilot voor tandheelkundige zorg in de gemeente, verder met u te bespreken. Dan ik ook meer vertellen over de kosten en wat de rol van de zorgverzekeraar is.

In vertrouwen dat ik word uitgenodigd door de commissie Maatschappelijke ontwikkeling.

Met vriendelijke groet,
Namens ROMA,
Lieneke Steverink-Jorna